

VÝSLEDKY VOLEB DO VÝBORU ČESKÉ SPOLEČNOSTI INTENZIVNÍ MEDICÍNY – JAK BYCHOM JAKO ANESTEZIOLOGOVÉ MĚLI SE ZÍSKANÝM MANDÁTEM NALOŽIT?

Vážení kolegové anesteziologové, výsledky voleb z přelomu roku 2012/2013 pro druhé regulérní 4leté volební období (2013–2016) České společnosti intenzivní medicíny (ČSIM) skončily většinovým mandátem pro anesteziology, kteří tvoří (až na 2 internisty) staronový výbor ČSIM. Staronový proto, že i složení výboru zůstalo s jednou výjimkou prakticky beze změny. Na prvním zasedání nového výboru dne 21. 2. 2013 proběhla volba předsedy, místopředsedy a vědeckého sekretáře, ve všech případech s jednoznačnými výsledky – Černý (předseda), Matějovič (místopředseda), Šrámek (vědecký sekretář). Kompletní seznam členů nového výboru ČSIM najdete pod textem editoriału.

Dovolte mi z pozice nově zvoleného předsedy výboru osobní komentář k výsledkům voleb a naznačit několika slovy směřování ČSIM, přestože programové prohlášení nového výboru se teprve připravuje a mezi členy výboru probíhá intenzivní debata o jeho prioritách a obsahu. Především bych rád poděkoval všem (bez ohledu na základní obor/odbornost), kteří se voleb výboru zúčastnili, a využili tak možnosti dát svým hlasem najevo, koho chtějí, aby jejich zájmy a cíle zastupoval. V tomto pohledu je paralela s volbami politických stran při volbách do výboru jakékoliv odborné společnosti zřejmá a lhal bych, když bych tvrdil, že volební výsledky nevnímám jako projev důvěry členské základny v dosavadní „politiku“ ČSIM a v její směřování v minulých obdobích.

Zvláště chci ale poděkovat členům České společnosti anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny (ČSARIM), protože právě jejich hlasy rozhodly s největší pravděpodobností o tom, že v novém výboru převažují opět anesteziologové, i když se řada z nich vlastní anesteziologické činnosti dnes již fakticky nevěnuje. Z pohledu anesteziologa a člena ČSARIM mě převaha anesteziologů v novém výboru ČSIM samozřejmě těší, symbolika početní převahy je jednoznačná, je však otázkou, jak s dosaženou převahou naložit, respektive nakládat. Výsledky voleb nepochybně svědčí o významném zastoupení anesteziologů v ČSIM, což je logické, angažmá v intenzivní medicíně tvoří podstatnou část našich

odborných aktivit a vzdělávací program oboru anesteziologie a intenzivní medicína (AIM) je tvořen z velké části právě tématy a praxí v intenzivní medicíně, na rozdíl od ostatních oborů, kde je podíl teoretické i praktické výuky v intenzivní medicíně řádově mnohem nižší. Přináší však převaha anesteziologů (získaná bez jakýchkoliv pochybností demokratickými volbami) v novém výboru jen „pozitiva a příležitosti“? Domnívám se, že z pohledu udržení pozice ČSIM jako společnosti, která má reprezentovat a formulovat vyvážené názory celé odborné komunity angažující se v intenzivní péči, je zmíněná početní převaha anesteziologů v ČSIM spojena paradoxně i s určitými „riziky“, než když by zastoupení jednotlivých oborů/odborností byla početnější. Jaká rizika mám na mysli? Volbami získanou formální dominantní roli ve výboru (jež by měl reprezentovat názory a potřeby všech oborů/odborností, podílejících se na vzdělávacím programu a uplatňujících se na pracovištích intenzivní péče) lze pojmout při určitém zjednodušení dvěma způsoby – jedním je být spokojen sám se sebou, ujišťovat se ve vlastní, výjimečné roli a potřebami jiných oborů/odborností se zabývat jen minimálně a jen když se nám to hodí. Absence intelektuální opozice s dostatečnou hlasovací silou může být po nějakou dobu docela příjemná, nicméně dříve či později vede v každé společnosti k „degeneraci“ a zahledění se jen do vlastních problémů těch, kteří své názory, postoje a ideje nemusí obhajovat v náročné diskusi a usilovat o kompromis typu „win-win“. A právě zde vidím dvě hlavní rizika početní převahy anesteziologů – „zapouzdření a zahledění se do sebe“ a s tím úzce související riziko vytvoření pocitu u členů ostatních odborností, že ČSIM je jen jakousi odnoží ČSARIM (některými oponenty ČSIM nazývané „druhé“ ČSARIM). Měli bychom proto i nadále prosazovat druhý způsob, který mi je bližší (jakkoliv se to může zdát pro některé mé názorové oponenty překvapující) – pojmout volbami získanou převahu podle principu „první mezi rovnými“ a usilovat o konsenzuální dohodu i se zástupci těch odborných společností, kterých se problematika intenzivní medicíny týká, nicméně nemají své zástupce mezi členy výboru.

Domnívám se, že formální hlasovací převahu by měli anesteziologové ve výboru využívat jen ve zcela výjimečných situacích, které se dotýkají svou povahou integrity našeho oboru a ČSARIM. Zde jsem samozřejmě jako anesteziolog připraven a odhodlán využívat naši převahu bez omezení, nicméně pravděpodobnost vzniku takových situací prakticky nulová.

Již na prvním jednání nového výboru byla mezi členy shoda, že nejbližším formálním krokem ČSIM musí být oslovení představitelů všech společností, které zastupují obory/odbornosti se vztahem k intenzivní medicíně a dát jim jasně najevo, že i když ve výboru své zastoupení formálně nemají, považujeme jejich roli ve formování a rozvoji intenzivní péče i nadále za významnou a nezastupitelnou, jakkoliv se můžeme někdy v našich cílech a způsobech k jejich dosažení lišit. Jsem přesvědčen, že základní cíle máme všichni stejné – trvale usilovat o zvyšování kvality poskytované péče, prosazovat nové a medicínou založenou na důkazech přesvědčivě podložené postupy do rutinní praxe a podporovat vzdělání lékařů.

Dominantní zastoupení anesteziologů ve výboru ČSIM by mělo být využíváno pouze a výlučně jen k tomu, abychom ukázali vlastní potenciál a ochotu dát naše znalosti, schopnosti a osobnosti do služeb celé odborné komunity, bez ohledu na to, kolik je v ní anesteziologů, chirurgů, internistů nebo nositelů jiných základních odborností. Jedině tak můžeme dosáhnout toho, o co usilujeme od začátku vzniku ČSIM – o silnou společnost, která dokáže sjednotit většinu těch, kteří se chtějí v oboru intenzivní medicíny profesně a profesionálně rozvíjet a kteří chápou význam typu základní specializace intenzivisty ve kvalitě péče až jako druhotný. Pokud se nám výše uvedené podaří, pak můžeme být spokojeni. Nedělám si iluze o tom, že by každá odborná společnost neměla své partikulární zájmy, to je přirozené a i ČSARIM takové zájmy má, ostatně to je důvod, proč se v ní jako anesteziologové sdružujeme. Nicméně se domnívám, že dosavadní historie ČSIM jasně ukázala, že ČSIM je platformou, kde ostatní společnosti mohou snáze prosadit cíle, které se jim jako jednotlivým

společnostem v oblasti intenzivní péče prosadit nedaří a kde lze využít unikátní edukační potenciál jednotlivých oborů a odborností k intelektuálnímu obohacení nás všech.

Vážení kolegové, anesteziologové – výsledky voleb jasně potvrzují skutečnost, že obor AIM hraje roli “key opinion leader” v intenzivní medicíně v České republice, nicméně jedna z vlastností lídrů je mimo jiné i to, že i když vidí v řadě věcí dále než ti ostatní, „netlačí“ se dopředu ... protože ví, že vpředu jsou. Proporce vzdělávacího programu AIM věnovaná intenzivní medicíně k tomu logicky anesteziology předurčuje, nic však negarantuje. Zmiňovaná role našeho oboru ale není doživotní samozřejmost, je nutno ji trvale odborně a diplomaticky pěstovat, rozvíjet a kultivovat. V tom je hlavní role všech anesteziologů, nejenom těch, kteří jsou ve výboru ČSIM a to je i cesta, jak s volebním výsledkem naložit.

Prof. MUDr. Vladimír Černý, Ph.D., FCCM
předseda výboru ČSIM 2013–2016

Seznam členů výboru ČSIM na období 2013–2016:

Balík Martin (Praha), Cvachovec Karel (Praha), Černý Vladimír (Hradec Králové) – předseda, Dostál Pavel (Hradec Králové), Drábková Jarmila (Praha), Fedora Michal (Brno), Herold Ivan (Mladá Boleslav), Kula Roman (Ostrava), Maňák Jan (Hradec Králové) – pokladník, Matějovič Martin (Plzeň) – místopředseda, Nalos Daniel (Ústí nad Labem), Novák Ivan (Plzeň), Pařízková Renata (Hradec Králové), Ševčík Pavel (Ostrava), Šrámek Vladimír (Brno) – vědecký sekretář

Revizní komise

Chytra Ivan (Plzeň), Jahoda Jan (Ostrava), Mixa Vladimír (Praha)